

Vård, användning och funktioner i Borgå kyrkliga samfällighets skogar

Gkr 30.09.2021 § 136

Beredning och tilläggsuppgifter:

Fastighets- och anskaffningschef Krista Eloneva, tfn 040 4889 009

För att uppfylla målsättningen i skogslagen (1093/1996) bör samfällighetens skogar skötas enligt en fastställd skogsbruksplan. Skogsbruksplanen, som bör vara uppgjord av ett samfund eller en person med professionell sakkunskap om skogsbruk, ska fastställas av gemensamma kyrkofullmäktige. Borgå kyrkliga samfällighet har beställt en skogsbruksplan för åren 2022 - 2032 av Stora Enso Oyj Metsä.

Borgå kyrkliga samfällighet har inte några betydande skogsegendomar och de ingår i kursgårdsfastigheter.

Skogsbruksplanen har uppgjorts i StoraEnso Metsäs virtuella eMetsäpalvelu som presenteras närmare vid sammanträdet. Vid uppgörandet av skogsbruksplanen har beaktats innehållet i den kyrkliga samfällighetens miljöprogram.

Skogsbruksplanen omfattar följande fastigheter:

I anslutning till Pellinge kursgård fastigheter vid namn

Lägerområdet, fastighetsbeteckning 638-452-7-110

Sikviken I, fastighetsbeteckning 638-452-7-139

samt i Karijärvi en fastighet vid namn

Prästgården, fastighetsbeteckning 638-455-1-44.

Till fastigheten Lägerområdet hör ett skifte och är 4,6 ha till storleken, till fastigheten Sikviken I hör två skiften och är 2,3 ha till storleken och till fastigheten Prästgården hör tre skiften och är 57,5 ha till storleken. Totalt omfattar skogsbruksplanen 64,4 ha skog som fördelar sig på följande sätt:

förnyelse mogen skog, 10,5 ha, 20 %

grövre skog, 26 ha, 49 %

klenare skog, 7,7 ha, 14 %

plantskog, 8,8 ha, 17 %

Det nuvarande trädbeståndet år 2022:

Det totala trädbeståndet omfattar sammanlagt 7 064 m³, varav mängden stockvirke är 2 874 m³ (40,7 %) och massaved 4 190 m³ (59,3%). Tillväxtprognosen för det nuvarande trädbeståndet är tillsammans 294,3 m³/år, 4,9 m³/ha/år, tillväxtprocenten är 4,2.

Prognos om trädbeståndet år 2032

Prognosen om det totala trädbeståndet 6829 m³, varav mängden stockvirke 2706 m³ (39,6%) och massaved 4124 m³ (60,4%). Vid uträkningen av prognosen har förutom tillväxten beaktats föreslagna avverkningar.

Som bilaga till föredragningslistan finns centrala statistik över skogsbruksplanen samlade från eMetsäpalvelu.

Förvaltningsdirektören:

Gemensamma kyrkorådet godkänner skogsbruksplanen 2022–2032 och beslutar föreslå att gemensamma kyrkofullmäktige ska fastställa skogsbruksplanen 2022–2032.

BESLUT:

Gemensamma kyrkorådet godkände den lagstadgade skogsbruksplanen 2022–2032 och beslutar föreslå att gemensamma kyrkofullmäktige ska fastställa skogsbruksplanen 2022–2032

Gemensamma kyrkorådet fäste separat uppmärksamhet vid att nu fattar man själv ett beslut om systemet för den lagstadgade skogsbruksplanen. Ett beslut om egentlig skogsvård, skydd och användning av skog och skogens funktioner fattas senare. I detta sammanhang hörs också båda församlingarna om de funktionella mål som gäller användningen av samfällighetens skogsområden och miljöarbetsgruppen om skyddsmålen.

Om ärendet begärs ännu ett utlåtande från en skogsvårdsförening eller Skogscentralen.

Gkf 14.10.2021 § 30

BESLUT:

Gemensamma kyrkofullmäktige fastställde den lagstadgade skogsbruksplanen för åren 2022–2032.

FORTSATT BEHANDLING

SN 01.02.2022 § 13

Församlingsrådets utlåtande om de funktionella mål som gäller användningen av Borgå kyrkliga samfällighets skogsområden

Redogörelse

Gemensamma kyrkorådet godkände vid sitt sammanträde 30.9.2021 (§ 136) den lagstadgade skogsbruksplanen 2022--2032 och beslutade föreslå att gemensamma kyrkofullmäktige fastställer skogsbruksplanen 2022--2032. Gemensamma kyrkofullmäktige fastställde den vid sammanträdet 14.10.2021 (§ 30).

Gemensamma kyrkorådet fäste vid sitt beslut separat uppmärksamhet vid att nu fattade man själv bara ett beslut om systemet för den lagstadgade skogsbruksplanen. Ett beslut om egentlig skogsvård, skydd och användning av skog och skogens funktioner fattas senare. I detta sammanhang hörs också båda församlingarna om de funktionella mål som gäller användningen av samfällighetens skogsområden och miljöarbetsgruppen om skyddsmålen.

Porvoon suomalainen seurakuntas församlingsråd vill framföra följande funktionella mål som vi anser vara viktiga att beaktas vid skogsvård:

1. Funktionella mål som har härletts från finska församlingens strategi

I samband med att verksamhetsplanen fastställdes har församlingsrådet godkänt nio gemensamma målhelheter under vilka har antecknats från tre till fem submål. Med hjälp av målen säkras att den i fjol godkända strategin aktiveras.

Nedan har antecknats fyra målhelheter, vars submål innehåller saker som påverkar de funktionella mål som gäller användningen av den kyrkliga samfällighetens skogsområden.

Mål 2. Vi letar efter naturliga sätt med fristående och frimodiga, hur de kan möta det heliga och uppleva församlingen som uppiggande "plats för vila" följande submål:

- vi uppfattar människornas naturliga mötesplatser, där de vill vila sig och möta också det heliga (sk. tunna platser) genom tjänsteutformning (intervjuer och pilotprojekt)
- vid möten utnyttjar vi naturen, många olika slags kreativa inkluderande metoder och some

Mål 3. Vi lyfter fram kristna värden på ett sätt som öppnar diskussion (på ett växelverkande sätt och ett sätt som utmanar var och ens eget tänkande)

följande submål:

som teman lyfter vi fram följande ämnen förutom tro, hopp och kärlek: miljöfostran, minoritetskänslighet, lokalt och globalt ansvar och åsiktpåverkan.

Mål 7. Vi skapar och erbjuder meningsfulla uppgifter för frivilliga (vi beaktar speciellt de som går i pension) följande submål:
vi utvecklar Karijärvi till ett centrum för frivilligarbete

Mål 8. Vi skapar verksamhet på låg tröskel och erbjuder våra utrymmen för församlingsmedlemmarnas bruk följande submål:

- vi ordnar besöks- och aktivitetsdagar för personer i alla åldrar i Pellinge och Karijärvi (också skriftskolsnostalgi)

För var och en ovannämnd målhelhet har inrättats en projektgrupp, vars verksamhet startar under februari 2022. Deras planer konkretiseras närmare under vår 2022.

Nu har det redan diskuterats att man vill utnyttja skogsområden i både Karijärvi och Pellinge funktionellt i större utsträckning än hittills. I planerna har ingått att bygga en stig för stillhet (till Karijärvi och Pellinge), där det skulle vara möjligt att bli stilla.

Ett exempel här har varit stigen för stillhet som blev färdig i Heponiemen Hiljaisuuden Keskus i Lojo i början av 2000-talet. Konstnär-pastor (förtroendevald också i Borgå) Christer Åberg gjorde konstverk för stillhet till stationerna på den stigen för stillhet.

Porvoon suomalainen seurakunta har redan utnyttjat skogen i närheten av Mariagården och byggt en liten 2,5 kilometer lång pilgrimsvandringsled. Den går från församlingscentrum längs skogsstigar och går upp till Tornberget. Den har sammanlagt 10 rastplatser. För rutten kan laddas en avgiftsfri app CityNomadi från app-butiken (rutten "Pieni pyhiinvaellus Gammelbackassa").

På samma sätt finns det grund att undersöka bättre lägeranvändning av skogsområdet. Finska församlingen har bl.a. varit med på kampanjen Nuku Yö Ulkona (sov en natt ute) som Suomen Latu lanserat, speciellt inom ungdomsarbetet.

2. **Kyrkans och andra riksomfattande kampanjer**

På hela kyrkans nivå startar Ekofastakampanjen på askonsdagen 2.3.2022 och slutar 16.4.2022. Kampanjens tema är skog i år och senast i början av

februari borde det publiceras material på kampanjens hemsidor:
<https://www.ekofasta.fi/>.

Finska församlingen har kommit överens med tidningen Uusimaa att kampanjen syns både i tidningen och på Konstfabrikens ljustavla. Ekofastakampanjen ger också möjligheten att föra fram skyddsvärden för skogsvård i Borgå kyrkliga samfällighet och möjligheten att använda skogen ännu bättre för rekreation.

Dessutom ska beaktas att temat för De gamlas vecka (ordnas 2-9.10.2022) i år är Tillsammans i naturen. Detta möjliggör såväl funktionella som kommunikativa möjligheter att framföra ovannämnda teman för skogsvård. Det har redan förts diskussioner om kommunikativt samarbete angående detta med tidningen Uusimaa.

LAVA:

Skydd av den kyrkliga samfällighetens skogar och användning av dem för rekreatiönsändamål har betydelse ur miljöfostrans och verksamhetens synvinklar när det gäller barn och ungdomar.

Beslutsförslag	Församlingsrådet godkänner Porvoon suomalainen seurakuntas utlåtande om de funktionella mål som gäller användningen av den kyrkliga samfällighetens skogsområden och sänder det till gemensamma kyrkorådet för kännedom.
Behandling av ärendet	Diskussion fördes om skyddsbehov och -möjligheter av församlingens skogar, naturvärden och möjligheter att använda skogar för rekreatiönsändamål. Anu Harjumaaskola förde fram situationen i Borgå stad, där 17 % av skogar skyddas. Denna är andelen enligt FN:s biodiversitetskonvention.
Beslut	Det ovan föreslagna utlåtandet godkänns med följande tillägg: Förutom funktionella mål begärs att den kyrkliga samfälligheten beaktar målen som gäller skydd av skogsmark enligt FN:s biodiversitetskonvention vid beslutsfattandet

FORTSATT BEHANDLING

Fr 08.02.2022 § 8

Utlåtande av Borgå svenska domkyrkoförsamling

Redogörelse

Gemensamma kyrkofullmäktige har 14.10.2021 godkänt en lagstadgad skogsplan för Borgå kyrkliga samfällighets skogsområden för tidsperioden 2022 – 2032. Skogsområden finns närmast i anslutning till Pellinge kursgård och i Karijärvi.

I samband med beslutsfattandet beslöt gemensamma kyrkofullmäktige att av församlingsråden i Porvoon suomalainen seurakunta och Borgå svenska domkyrkoförsamling inbegära utlåtanden om verksamhetsmässiga synpunkter på utvecklingen av de befintliga skogsområdena.

Beslutsförslag

Församlingsrådet för en remissdiskussion i ärendet. På basen av de synpunkter som framkommer avges utlåtande vid sammanträdet i mars.

Beslut:

Enligt förslag.

FR 08.03.2022 § 21

Prot. just.

Beredning	kyrkoherde Mats Lindgård tfn 040-594 6038
Redogörelse	Församlingsrådet förde vid sammanträdet i februari en diskussion kring församlingarnas skogsområden. Utgående från diskussionen föreslås att församlingsrådet avger följande utlåtande till gemensamma kyrkorådet: Församlingsrådet konstaterar att de skogsområden som Borgå kyrkliga samfällighet äger till arealen är förhållandevis små, och därför är de ur ett ekonomiskt perspektiv sett av rätt liten betydelse. Avverkning och virkesförsäljning skulle inte ge några betydande inkomster. Mot den bakgrunden anser församlingsrådet att skogsområdena i Karijärvi – ifall de behålls i samfällighetens ägo – kunde utvecklas till en plats för naturupplevelser och rekreation. Ur ett kyrkligt perspektiv sett kunde detta innebära att man skapar vandringsleder/ naturstigar för t ex pilgrimsvandringar, med utmärkta stationer och eventuellt skyltar med bibelcitater. Församlingsrådet anser att åtgärderna för att ordna med vandringsleder bör hållas på en låg nivå. Ifall av avverkning föredrar församlingsrådet gallring framom kalhyggen.
Beslutsförslag:	Församlingsrådet beslutar avge följande utlåtande: Församlingsrådet konstaterar att de skogsområden som Borgå kyrkliga samfällighet äger till arealen är förhållandevis små, och därför är de ur ett ekonomiskt perspektiv sett av rätt liten betydelse. Avverkning och virkesförsäljning skulle inte ge några betydande inkomster. Mot den bakgrunden anser församlingsrådet att skogsområdena i Karijärvi – ifall de behålls i samfällighetens ägo – kunde utvecklas till en plats för naturupplevelser och rekreation. Ur ett kyrkligt perspektiv sett kunde detta innebära att man skapar vandringsleder/ naturstigar för t ex pilgrimsvandringar, med utmärkta stationer och eventuellt skyltar med bibelcitater. Församlingsrådet anser att åtgärderna för att ordna med vandringsleder bör hållas på en låg nivå. Ifall av avverkning föredrar församlingsrådet gallring framom kalhyggen.
Beslut:	Enligt förslag.
	GKR 22.11.2022 § 136
Beredning	Fastighets- och anskaffningschef Krista Eloneva, tfn 040 4889 009
Redogörelse	Borgå kyrkliga samfällighet har beställt en skogsbruksplan från Stora Enso Metsä för följande 10 års period. Samfälligheten har förbundit sig till att ansluta sig till FSC-certifieringsgruppen som Stora Enso förvaltar. FSC-certifiering garanterar slutanvändaren av träprodukten att vid skogsvård beaktas skogsnaturens mångfald och ekonomiska hållbarhet utan att glömma kultur- och rekreationsvärden. FSC-certifiering uppfyller också minimikraven i samfällighetens miljöprogram när det gäller skogsvård. Metoderna för bättre skogsvård enligt FSC-certifiering samt minimikraven som kommer med certifikatet har presenterats i bilagan till föredragningslistan, FSC-broschyr. Enligt gemensamma kyrkorådets beslut 30.9.2021 § 136 fattas det ett beslut om egentlig skogsvård, skydd och användning av skog och skogens funktioner senare. I detta sammanhang hörs också båda församlingarna om de funktionella mål som gäller användningen av samfällighetens skogsområden och miljöarbetsgruppen om skyddsmålen. Dessutom begärs det ett utlåtande från en skogsvårdsförening eller Skogscentralen. Till det miljöarbetsgruppens möte där fastighets- och anskaffningschefen

presenterade skogsbruksplanen och expertens förslag på FSC-skyddsområden deltog endast Anu Harjumaaskola och Mira Soukka.

De erhållna utlåtandena finns som bilaga.

För att öka kunskap om skog och enligt målen i miljöprogrammet deltog Borgå kyrkliga samfällighet i Kyrkans Ekofasta-kampanj där temat var skog på våren 2022. Borgå kyrkliga samfällighet var med och ordnade en paneldiskussion om skogsvärden.

Det kan konstateras att det finns tre huvudnivåer för planering inom församlingarnas skogsvård: strategisk, mönsterspecifik och åtgärdsspecifik. Dessa huvudnivåer kan för sin del betraktas enligt fyra klart urskiljbara huvudkriterier som är: ekonomi, natur, rekreation och klimatförändring. Enligt ovan nämnda utlåtanden och experternas bedömning kan följande konstateras om Borgå kyrkliga samfällighets skogsegendom:

- Mängden skogsegendom är inte avsevärd stor.
- I skogsegendomen ingår naturligt områden där det inte är mest ändamålsenligt att vårda ekonomiskog med anledning av bl.a. ytfigurer, byggnadernas läge och naturvärden på området (bl.a. bergiga åsar, försumpade myrar, krävande arter).
- Värdet i rekreationssyfte i församlingarnas skogar har stark anknytning till enkel färdsel i skogarna och skogsnaturens mångfald.
- Om skogarna inte vårdas (plantskogsskötsel, gallringar) leder det oundvikligen till att skogen blir tätare så att det blir svårare att färdas i skogen, trädbeståndets tillväxt saktar av och försvåras, arter blir ensidigare och risken för skador som har orsakats av röta, storm eller skadedjur ökar.
- Vid beräkning av Borgå kyrkliga samfällighets koldioxidavtryck hjälper skogarna att minska koldioxidavtrycket. Förutsättningen för att skogarna fungerar som kolsänkor eller kolförråd är att marken blir skog och att trädbeståndet växer.
- I skogsegendomen ingår naturligt också områden för vilka vård av ekonomiskog lämpar sig bättre.

Som bilaga finns en tabell om skogsmönster som naturligt duger för skydd och mönster som har högt skyddsvärd, som har uppgjorts av Stora Enso Metsäs FSC-skyddsexpert.

I tabellen framgår att fastigheterna 638-452-7-110 LÄGEROMRÅDET och 638-452-7-139 SIKVIKEN I lämpar sig i praktiken bäst för skydd helt och hållet. Detta får stöd av skogsexpertens besök i objekten. För skydd talar Natura 2000-naturskyddsområde som ligger framför, grundvattenområden och byggnadernas läge på fastigheten. Den sammanräknade grundytan för dessa fastigheter är 6 ha. På ett område som ska skyddas görs skogsvårdsåtgärder i tid, så att tillväxten på skogsområdena bibehålls. Ifall alla mönstren enligt tabellen antecknas med till den skogsyta som ska skyddas, skyddas sammanlagt 9,48 ha, som är ca 17 % av den skogsyta som duger för skydd. Detta både uppfyller målen i FN:s biodiversitetskonvention och överstiger minimikraven för FSC-certifiering.

Fastighet 638-455-1-44 PRÄSTGÅRDEN är däremot till lämpligheten mångsidigare, på fastigheten finns mönster som lämpar sig naturligt för skydd och kontinuerlig beståndsvård, vård av ekonomiskog och rekreativ användning. Med inkomster av virkesförsäljning som man får på fastigheten kan finansieras också åtgärder på mönstren som ska skyddas

och vårdas. Med skogsvård garanteras naturens mångfald och säkerhet på skogsområdet. Med inkomster från virkesförsäljning kan den kyrkliga samfälligheten garantera en trygg och fungerande miljö för rekreativ användning och eventuellt investera på att bygga infrastruktur för rekreativ användning (bl.a. spång, platser för lägereld). Experten har också kartlagt bl.a. skogsmönstren där det skulle vara naturligt att placera en naturstig/stig för stillhet.

När Borgå kyrkliga samfällighets mönsterspecifika åtgärder uppgörs beaktas naturvärden, mångfald och minimering av de miljöskador som orsakas av åtgärderna (bl.a. spår av skogsbruksmaskin). På den kyrkliga samfällighetens skogsområden görs inga kallhyggen. Avverkningar genomförs alltid som avverkning i fröträdsställning som stöder att skogens eget genetiskt arv bevaras och minskar behovet att använda trädplantor. På avverkningsområden bevaras både enstaka fröträd och grupper av fröträd som fungerar också som viltbuskage och skyddande buskage. Mönsterspecifikt antecknas för åtgärden extra åtgärder som experten har bestämt och som beaktar naturens mångfald och minimering av skador. I åtgärderna kan nämnas t.ex. om viltbuskage, rundning av bergiga ställen för att undvika erosion, bevaring av krävande arter och röträd, skyddsavstånd för byggnader och vattendrag samt avverkningstidpunkt och -sätt. Hyggesavfall från gallringar lämnas på mönstret för att gödsla skogsmark, endast på områden för eventuella förnyelseavverkningar eller sluthuggningar samlas avfallet bort. Det utreds om de mönstren som skyddas lämpar sig till METSO-skyddsobjekt.

De åtgärder som genomförs godkänns av gemensamma kyrkorådet.

Föredragande

Förvaltningsdirektören:

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar
1) skydda de av Stora Ensos skogsexperten kartlagda mönster som duger för skydd. Det utreds om de områden som skyddas lämpar sig till METSO-skyddsprogram.
2) godkänna principerna för skogsvårdsåtgärder enligt beredningen.

Behandling av ärendet vid sammanträdet

Mikko Reijonen föreslog att ärendet överförs till fortsatt beredning vilket fick understöd av Jukka Hanni.

Beslut

Gemensamma kyrkorådet beslutade återförvisa ärendet till ny beredning. Anu Harjumaaskola skickar en mer omfattande utkast och en sammanfattning av finska gruppens diskussioner som bas för ny beredning till kyrkoherdarna, den som bereder ärendet och föredraganden.

GKR 22.02.2024 § 12
18/03.02.01/2022

Beredning

Fastighets- och anskaffningschef Krista Eloneva tfn 040 4889 009

Redogörelse

Som bilaga till föredragningslistan finns ett förslag till grunderna för vårdåtgärder av skogar som har gjorts på basis av diskussionen mellan Anu Harjumaaskola och den finska gruppen samt jämförelse av förslaget med beredningen till föregående sammanträde som har gjorts som

tjänstemannaarbete. Jämförelsen visar att båda texterna innehåller samma principer med olika presentationssätt.

BKA:

I verksamheten för barn och unga är naturobjekt en naturlig del av verksamhetens innehåll och verksamhetsmiljö. Församlingens skogar används väldigt mycket bl.a. inom scoutverksamhet och evenemang som ordnas i naturen samlar många unga som inte annars nås via verksamheten. Användningen av församlingens skogar har alltså betydande konsekvenser för barn. Den huvudsakliga användningen av skogar i rekreationssyfte stöder positiva konsekvenser för barn.

Föredragande

Förvaltningsdirektören:

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar

1) skydda de av Stora Ensos skogsexperter karlagda mönster som duger till skydd. Det utreds om de områden som ska skyddas lämpar sig till skyddsprogram METSO. Skogsområdet som ska skyddas uppgår till 17 %.
2) godkänna följande principer för skogsvårdsåtgärder i Borgå kyrkliga samfällighet:

- det huvudsakliga användningsändamålet för församlingens skogar är rekreation
- den kyrkliga samfällighetens skogar vårdas också så att de fungerar som kolsänkor och kolreserv, förutsättningen är att marken blir skogsbevuxen och att träbeståndet växer.
- mönsterspecifikt kan vidtas skogsvårdsåtgärder som också har ett ekonomiskt syfte; med inkomsterna garanteras naturens mångfald och skogsområdets trygghet
- på den kyrkliga samfällighetens skogsområden görs inga kallhyggen. Avverkningar genomförs alltid som avverkning i fröträdsställning som stöder att skogens eget genetiskt arv bevaras och minskar behovet att använda trädplantor.
- på avverkningsområden bevaras både enstaka fröträd och grupper av fröträd som fungerar också som viltbuskage och skyddande buskage
- gallringar och avverkningar genomförs inte på sommaren och/eller under fåglarnas häckningstid
- mönsterspecifikt antecknas extra åtgärder för att beakta naturens mångfald och för att minimera skador. Extra åtgärder som används är bl.a. att lämna viltbuskage och skyddande buskage, rundning av bergiga ställen för att undvika erosion, bevaring av krävande arter och röträd samt skyddsavstånd för byggnader och vattendrag
- alla vård-, gallrings- och avverkningsåtgärder som föreslås för genomförande med sina mönsterspecifika extra notis presenteras och godkänns vid gemensamma kyrkorådet innan åtgärden vidtas.

Beslut

Ärendet återremitterades till ny beredning med följande anvisningar: före gemensamma kyrkorådets följande sammanträde funderar båda församlingarna på ärendet i samlad form ur två synvinklar: 1 naturvärden och 2 ekonomiska värden. Till stöd för funderingarna delas ut den gjorda skogsbruksplanen i Teams. Gemensamma kyrkorådet uttryckte sin vilja om att det också begärs om ett utlåtande av en expert inom naturskyddet. Resultaten av gruppernas funderingar tas till följande sammanträde och på basis av dessa önskas en noggrannare utredning som grund för beslutsfattande. Beredarens arbete fortsätter efter följande sammanträde.